

Tézy na prijímacie skúšky

v študijnom odbore ekonomika a manažment podniku

1. Význam, úlohy a postavenie MSP v trhovej ekonomike

Charakteristika podnikateľských subjektov. Charakteristika MSP, kritériá ich vymedzenia. Výhody a nevýhody MSP. Význam MSP (ekonomický, sociálno-spoločenský, regionálny). Vytváranie sietí podnikov.

2. Stratégia rozvoja a podpory MSP

Rozvoj MSP. Stratégia rozvoja MSP. Charakteristika podnikateľského prostredia (analýza PESTE, analýza SWOT). Strategické ciele MSP. Systém ekonomických a mimoekonomických nástrojov. Politika podpory MSP v EÚ a v SR. Inštitucionálna sieť podpory MSP. Predvstupová a povstupová pomoc. Rizikový kapitál. Podnikateľské inkubátory a technologické centrá.

3. Dlhodobý a krátkodobý (obežný) majetok podniku

Vymedzenie dlhodobého majetku podniku, jeho štruktúra. Spôsoby obstarania, odpisovania a využívania dlhodobého majetku. Štruktúra obežného majetku. Likvidita obežného majetku a jej kvantifikácia. Manažment zásob. Manažment pohľadávok. Manažment peňažných prostriedkov.

4. Náklady, výnosy a výsledok hospodárenia podniku

Podstata a členenie nákladov. Faktory ovplyvňujúce náklady podniku. Využitie informácií o nákladoch pri ekonomickom rozhodovaní. Podstata a štruktúra výnosov podniku. Faktory ovplyvňujúce výnosy podniku. Produkcia podniku. Stanovenie výsledku hospodárenia. Faktory ovplyvňujúce výsledok hospodárenia podniku. Charakteristika účtovného a daňového výsledku hospodárenia podniku. Možnosti rozdelenia zisku a umorovania straty.

5. Kalkulovanie nákladov a cien

Charakteristika jednotlivých druhov nákladových kalkulácií a metód kalkulovania. Väzba nákladových kalkulácií na cenové kalkulácie, na rozpočtovníctvo a účtovníctvo. Podstata a druhy cien. Štruktúra ceny vo výrobnjej, službovej a obchodnej činnosti.

6. Pracovníci a ich odmeňovanie

Spôsoby zamestnávania pracovníkov. Stanovenie počtu jednotlivých kategórií pracovníkov. Organizácia práce. Odmeňovanie zamestnancov pomocou príjmu zo závislej činnosti. Charakteristika jednotlivých súčastí základnej a pohyblivej zložky hrubého príjmu pracovníka. Stanovenie čistého príjmu pracovníka.

7. Vlastné interné a externé zdroje financovania podniku

Samofinancovanie – financovanie zo zisku, financovanie z odpisov. Dividendová a daňová politika. Rezervné fondy. Vkladové a podielové financovanie. Akcie a ich typy. Práva akcionára. Technika emisie akcií.

8. Cudzie zdroje financovania podniku

Úver, úrok, typy úverov. Postup pri získavaní úverov od bánk. Spôsoby zabezpečenia úveru. Lízingové financovanie. Typy lízingu, výhody a nevýhody lízingového financovania.

9. Finančná analýza podniku

Obsah a úlohy finančnej analýzy podniku. Pramene údajov pre finančnú analýzu. Postup finančnej analýzy. Ukazovatele používané pri finančnej analýze podniku. Finančná analýza ex-ante.

10. Analýza postavenia podniku na trhu

Cieľ a úlohy analýzy postavenia podniku na trhu. Metódy analýzy postavenia podniku na trhu.

11. Vstup MSP na zahraničný trh

Medzinárodný a zahraničný obchod. Formy vstupu MSP na zahraničný trh. Zaužívané spôsoby predaja na zahraničnom trhu. Sprostredkovanie, distribútorstvo, pobočka, spoločný podnik, medzinárodný franchising.

12. Zahraničný platobný styk a zabezpečenie podniku proti rizikám v ZO

Formy zahraničného platobného styku. Charakteristika jednotlivých foriem dokumentárnych a nedokumentárnych platieb, ich výhody a nevýhody. Riziká v ZO. Zabezpečenie podniku proti jednotlivým rizikám.

13. Analýza dovozných a vývozných obchodných operácií

Prípravná, kontrakčná, realizačná fáza obchodných operácií. Kalkulovanie ceny v ZO (v krajinách EÚ a v nečlenských krajinách). Colné konanie. Intrastat.

14. Nástroje marketingového mixu v podniku

Produkt, produkt mix, analýza produktu, vývoj nového produktu. Cena, cenový mix, cenové stratégie, cenové taktiky. Distribúcia, distribučný mix, prvky distribučných kanálov a ich funkcie, distribučné stratégie. Komunikácia, komunikačný mix, formy marketingovej komunikácie, ich výhody a nevýhody.

15. Zákazník

Zákazník, spotrebné správanie zákazníka, faktory ovplyvňujúce spotrebné správanie, segmentácia trhu, postup, kritériá segmentácie.

16. Marketingová analýza

Zdroje informácií na marketingovú analýzu, výskum trhu, predmet marketingovej analýzy, metódy marketingovej analýzy.

17. Význam, úlohy a systém firemného plánovania v MSP

Význam, úlohy a prednosti firemného plánovania v malých a stredných podnikoch. Systém firemných plánov v podmienkach malých a stredných podnikov (podľa úrovne plánovania, časového horizontu plánov a obsahovo-vecnej skladby plánov). Plánovací systém a plánovací proces v podniku. Obsah, postup tvorby a popis základných krokov vo firemnom plánovacom procese. Metódy a techniky firemného plánovania.

18. Podnikateľský plán (Business Plan)

Obsah, štruktúra a postup tvorby podnikateľského plánu. Vonkajšia a vnútorná funkcia podnikateľského plánu.

19. Manažment výroby

Predmet a cieľ manažmentu výroby, vymedzenie jeho pojmu a obsahu, členenie výrobného procesu, výrobné ciele a proces ich tvorby. Alokačný manažment výroby, vnútropodniková špecializácia výroby, základné typy organizácie výroby.

20. História manažmentu

Prístupy v manažmente, školy v historickom a obsahovom kontexte. Základné smery v manažmente ich obsahové vymedzenie, hlavní predstavitelia

21. Plánovanie – základná manažérska funkcia

Proces, plánovacie predpoklady, typy plánov, základné plánovacie metódy. Metodika tvorby cieľov. MBO.

22. Kontrola

Manažérska funkcia kontroly. Definícia kontrolného procesu, vymedzenie základných predpokladov efektívnej kontroly. Typy kontroly. Kontrolné techniky.

23. Motivovanie a vedenie ľudí

Manažér a jeho úloha pri motivovaní a vedení ľudí. Základné motivačné techniky. Vodcovské štýly – podstata, význam.

24. Rozhodovanie

Štruktúra a fázy rozhodovacieho procesu. Typy rozhodovacích procesov. Metódy rozhodovania - klasifikácia, charakteristika. Racionalita manažérskeho rozhodovania.

25. Organizovanie

Organizovanie ako proces: prvky, väzby. Výstup manažérskej funkcie organizovania. Typy organizačných štruktúr. Rozpätie manažmentu a hierarchickosť organizačnej štruktúry. Základný rozpor organizačnej štruktúry.

26. Organizačná kultúra

Definícia podstaty a významu. Základné zložky, formovanie a zmeny organizačnej kultúry. Typy organizačnej kultúry.

27. Ľudské zdroje v organizácii

Vymedzenie ľudského potenciálu, ľudského kapitálu. Vznik, štruktúra a funkcie útvaru personálnej práce. Osobnosť personálneho manažéra. Tvorba personálneho informačného systému, jeho aplikácia a využitie v organizácii. Kolektívne zamestnanecké vzťahy. Úloha odborovej organizácie. Tripartitné a bipartitné vyjednávanie.

28. Strategické riadenie ľudských zdrojov

Proces tvorby a realizácie personálnej stratégie. Podstata, význam a oblasti politiky ľudských zdrojov. Plánovanie ľudských zdrojov, metódy plánovania.

29. Charakteristika personálnych činností

Podstata a význam analýzy pracovných miest. Proces analýzy práce. Proces vyhľadávania, výberu a prijímania zamestnancov. Metódy výberu. Pracovné hodnotenie. Metódy hodnotenia práce. Systémový prístup k hodnoteniu zamestnancov – kritériá a metódy hodnotenia, subjekt a objekt hodnotenia. Audit ľudských zdrojov.

30. Motivácia zamestnancov

Teórie pracovnej motivácie. Faktory ovplyvňujúce pracovnú motiváciu. Proces tvorby motivačných stratégií.

Literatúra k tézam za odbor EMP (vrátane novších vydání)

Marketing:

KITA, J. a kol. 2010. Marketing. Bratislava : IURA EDITION, 2010. 411 s. ISBN 80-8078-32-73.

POLIACIKOVA, E., 2007. MARKETING I., EF UMB, OZ Ekonomia, ISBN 978-80-8083-363-3.

KOTLER, P. – ARMSTRONG, G., 2004. Grada Praha, ISBN 80-247-0513-3

KOTLER, P.: Marketing Management. Grada Publishing, 2001. ISBN 80-7169-600-5

Ekonomika podniku:

SYNEK, M. a i. 2012. *Manažérska ekonomika*. Praha : Grada Publishing, 2012, ISBN 80-7169-211-5.

NEUMANOVÁ, A. 2009. *Podnik a podnikanie. Príklady a prípadové štúdie*. Bratislava : Iura Edition, 2009, ISBN 978-80-8078-258-6.

SEDLÁK, M. 2010. *Podnikové hospodárstvo*. Bratislava : Iura Edition, 2010, ISBN 978-80-8078-317-4.

MAJTÁN, Š. a i. 2005. *Podnikovohospodárska náuka*. Bratislava: Sprint, 2005.

SYNEK, M. a i. 2005. *Manažérska ekonomika*. Praha: Grada Publishing, 2005, 456 s. ISBN 80-7169-211-5.

Manažment:

KOKAVCOVÁ, D. a kol.: *Manažment I – ako plánovať, organizovať a rozhodovať – historické a moderné aspekty manažmentu*, Bratislava: Iura Edition, 2012.

Sedlák, M.: *Manažment*. IURA Edition, Bratislava, 2001. ISBN 978-80-8078-133-0

Bělohlávek, F., a kol.: *Manažment*. Rubico, Olomouc 2001. ISBN 80-85839-45-8

Porvazník, J.: Celostný manažment. Piliere kompetentnosti v riadení. Sprint, Bratislava, 1999. ISBN 80-88848-36-9

Podnikanie v MSP:

Marková, V. 2005. Malé a stredné podnikanie. Banská Bystrica: EF UMB, 2005. (CD)

Marková, V. 2003. Malé a stredné podnikanie v SR. Banská Bystrica: EF UMB, 2003.

Národná agentúra pre rozvoj MSP: Podpora malého a stredného podnikania. Bratislava: NARMSP, 2007.

Medzinárodný obchod:

BALÁŽ, P. 2010. Medzinárodné podnikanie. Bratislava: Sprint dva, 2010

KALÍNSKÁ, E. 2010. Medzinárodní obchod v 21. století. Praha: Grada, 2010

MACHKOVÁ, H. 2009. Medzinárodní marketing. Praha: Grada, 2009

Podnikové financie:

KRIŠTOFÍK, P. a kol. 2010. *Podnikové financie*. Banská Bystrica : Duma, 2010. ISBN 978-80-967833-6-X.

VLACHYNSKÝ, K. a kol. 2009. *Podnikové financie*. Bratislava : Iura Edition, 2009. ISBN 978-80-8078-258-0.

FETISOVOVÁ, E. a kol. 2009. *Podnikové financie – praktické aplikácie a zberka príkladov*. Bratislava : Iura Edition, 2009. ISBN 978-80-8078-259-7.

VINCZEOVÁ, M., KRIŠTOFÍK, P. 2013. *Corporate Finance*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, 2013. 978-80-557-0490-6.

Finančno-ekonomická analýza podniku:

Lesáková, Ľ. a kol. 2007. Finančno-ekonomická analýza podniku. Banská Bystrica : Ekonomická fakulta UMB, 2007. 208 s. ISBN 978-80-8083-379-4.

Lesáková, Ľ. 2001. Metodológia finančnej analýzy v malých a stredných podnikoch. Banská Bystrica : OZ Ekonómia, 2001. 158 s. ISBN 80-8055-478-1.

Zalai, K. a kol. 2010. Finančno-ekonomická analýza podniku. Bratislava : Sprint, vfra. 448 s. ISBN 80-89393-15-2.

Sedláček, J. 2011. Finanční analýza podniku. Brno : Computer Press, a.s. 2011. 152 s. ISBN 80-251-3386-6.

Manažment Ľudských zdrojov:

SEKOVÁ, M. a kol. 2013. Manažment. Bratislava : Iura, 2013.

KOUBEK, J. 2007. Řízení lidských zdrojů. Základy moderní personalistiky.

Praha : Management Press, 2007.

Vetráková a kol.: Ľudské zdroje v organizácii, EF UMB, 2006